

Hva sier? studentene

Kronene mangler, ikke bare på klinikken!

SOFIE MATHISEN, LEDER I NTF STUDENT

Det er ikke noe nytt at det å bli tannlege er hardt arbeid. Det stilles krav om høye karakterer for å komme inn på studiet, før man begir seg ut på et femårig løp som krever mye av deg både teoretisk og praktisk. Studiet har lange dager med obligatorisk oppmøte, sånn at lesing av pensum og skriving av master må skje på fritiden.

I løpet av en lang preklinisk- og klinisk dag er det viktig å være opplagt og klar til å ta imot alle inntrykkene. For å gi kroppen best mulig forutsetninger for dette må man dekke de basale behovene: mat, vann og søvn. Neste steg på behovspyramiden på vei mot selvrealisering er *økonomisk trygghet*.

Studiestøtten fra Statens lånekasse er til for at alle skal få lik mulighet til å ta høyere utdanning, og tilrettelegge for at man kan fokusere mer på studiene og mindre jobb. I 2024 er studiestøtten på ca. 137 000 kr. Fattigdomsgrensen i Norge i dag er på 264 800 kr (1).

20 prosent av kjøpekraften er borte

I april kom Akademikerne med en rapport som viste at studiestøtten har mistet 20 prosent av sin kjøpekraft de 20 siste årene. Hva betyr egentlig det?

Kjøpekraft handler om hva studiestøtten er verdt, altså hva kan man kjøpe av varer og tjenester. Selv om studiestøtten har økt litt hvert år, har prisene på varer og tjenester økt mer.

Rapporten viser årlig budsjett med bokostnader i Oslo fra 2002 og 2023. Hvis man tar utgangspunkt i to studenter på to rom, ville man i 2002 betalt 26 305 kroner. Det gir et underskudd på 11 945 kr, og er beregnet å måtte jobbe 132 timer for å finansiere budsjettet i tillegg til studiestøtten. I 2023 kostet to studenter på to rom 83 100 kroner, og ga et underskudd på 65 205 kroner. Det ble beregnet å måtte jobbe 329 timer for å finansiere budsjettet. Det er en differanse på 197 timer med arbeid (2).

Ser man på bokostnadene for én student på ett rom måtte en student jobbe 478 timer i 2002, og i 2023 jobbe 956 timer for å finansiere budsjettet (2). Det tilsvarer ca. 50 prosent stilling.

Er det tyngre å være tannlegestudent i dag?

Tannlegestudiet har alltid vært, og kommer alltid til å være intenst. Sammenlignet med 2002 er den økonomiske situasjonen annerledes, som kan bidra til at det oppleves tungt. Hverdagen bærer preg av en kabal som er umulig å legge. Valget står mellom å ta en ekstra vakt, eller lese seg opp til morgendagens pasient. Helgene som gjerne skal bli brukt til å slappe av og lade batteriene til en ny hektisk uke, blir heller brukt til å ta seg en ekstra vakt.

Lånekassen har allerede ordninger med tilleggsstipend hvis du for eksempel får barn i løpet av studietiden, eller har nedsatt funksjonsevne og ikke kan jobbe. Kan dette være løsningen for oss tannlegestudenter? En ordning med tilleggsstipend for studieretninger der den ukentlige belastningen med klinikk, seminarer og forelesninger tilsvarer en full arbeidsuke.

Det at studiestøtten er lav er ikke unikt for tannlegestudenter, det gjelder alle studenter i hele Norge. Det som er unikt med oss er at vi er det studiet i Norge som bruker mest tid på studier med 47,7 timer ukentlig inkludert organiserte læringsaktiviteter og selvstudier (3). Det er en bekymringsverdig utvikling at studiestøtten har mistet 20 prosent av kjøpekraften de siste 20 årene, hva vil skje dersom kjøpekraften svekkes enda mer?

KILDER:

1. Statistisk sentralbyrå. (2023). Hvor mange er fattige i Norge? Hentet fra <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/hvor-mange-er-fattige-i-norge>
2. Samfunnsøkonomisk analyse AS. (2024). *Studiestøttens kjøpekraft: Rapport 10-2024*. Akademikerne. https://samfunnsokonomisk-analyse.no/R10-2024_Studiest%C3%B8ttens_kj%C3%B8pekraft.pdf
3. Khrono. (2023, 21. juni). *Studentene bruker rekordlite tid på studiene, men jobber stadig mer*. Hentet fra <https://www.khrono.no/studentene-bruker-rekordlite-tid-pa-studiene-men-jobber-stadig-mer/850099>